

VANHALINNAN RAKENNUSTEN PERUSKORJAUKSEN VAIHEITA 1996-2001

Näyttely Liedon Vanhalinnassa 18.2.-6.6.2010

MAUNO JA ESTER WANHALINNA lahjoittivat kotikartanonsa kaikkein irtaimistoinen yksityiselle Turun Yliopistolle v. 1956. Yliopiston valtiollistamisen jälkeen vuodesta 1974 Vanhalinna on kuulunut Turun Yliopistosäätiölle.

Vanhalinnan kehittämissuunnitelma alkoi vuonna 1996, kun Turun Yliopistosäätiö teetti perusselvityksen Vanhalinnan rakennusten kunnostamisesta, rahoituksesta ja museotoiminnan kehittämisestä. Valmistunut selvitys oli perustyökalu, jonka mukaisesti rakentamissuunnitelma saatettiin alkuun.

Rakennustyöt aloitettiin huonokuntoisimmista pihapiirin ulkopuolella sijaitsevista rakennuksista. Ripeästi alkuun saatettu hanke sai vielä samana vuonna rahoitusta opetusministeriöltä. Säätiö kutsui Vanhalinnan laajennettuun hoitokuntaan edustajat Turun maakuntamuseosta, Museovirastosta, läänin taidetoimikunnasta, Turun yliopistosta ja Varsinais-Suomen maakuntaliitosta.

Korjausprojekti eteni vuosina 1997-2001 rakennus rakennukselta päätyen lopulta päärakennuksen korjaukseen. Kaikki tilan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset korjattiin laajennetun hoitokunnan ohjauksessa. Valmiiksi tulivat puimalan ja sahan rakennukset, sepän paja, aitta, kellari, alitupa, Vuoripellon lato, pihamakasiini, pihasauna, navetta, härkätalli ja päärakennus. Pihapiirin rakennukset yhdistettiin omaan vesi-, viemäri- ja lämpöverkkoon. Päärakennuksen juhlasalin katto nostettiin normaalikorkeuteensa, mikä mahdollisti juhla- ja kokoustilan ilmanvaihdon parantamisen. Uusi museovarastorakennus rakennettiin kasvihuutarhan läheisyyteen.

Hankkeen kokonaiskustannukset olivat 10,3 mmk eli 1,7 milj. €. Rahoituksesta opetusministeriön osuus oli 25 %, Liedon kunnan 16 %, Yliopistosäätiön 19 %, Vanhalinnan 35 % ja muiden yhteistyötoimijoiden 5 %.

Korjausprojekti oli osa Turun Yliopistosäätiön käynnistämää Vanhalinnan kehittämishanketta. Se on sisältänyt Vanhalinnan toimintojen ja talouden uudelleen ohjauksen, uuden Vanhalinna -säätiön perustamisen, Vanhalinnan tilan maankäytön suunnittelun sekä pääsyn museoiden valtionosuuden piiriin. Lopputuloksena on saatu vireä toimintayksikkö, joka toimii kulttuurihistoriallisesti merkittävässä ympäristössä.

Vanhalinnan kävijämäärät ovat kehittämishankkeen kuluessa kasvaneet dramaattisesti. Korjaushankkeen alkaessa kävijämäärä oli vuonna 1995 ollut 1582 henkilöä. Merkittävä kasvu tapahtui jo 1999, jolloin kävijöitä oli 12 500. Vuonna 2007 ylitettiin ensimmäisen kerran 20 000 kävijän raja.

Vuodesta 2002 lähtien peruskorjausta on jatkettu pienemmässä määrin eri tiloissa ja rakennuksissa. Päärakennus on maalattu ja ulkorakennusten punamultaus on uusittu. Kartanopihan ulkovalaistus on toteutettu energiatehokkaasti ja piha-alue jäsentäen. Myös pihan kiveykset, portaat ja lippualue on uusittu. Rakennusten ylläpito ja hoito kuuluvat perustehtäviin, jotta Mauno ja Ester Wanhalinnan lahjoitusasiakirjan toive toteutuu: Vanhalinnan rakennukset ja maisema tulevat kestämaan sukupolvilta toisille.

